

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Werk in uitvoering

Het functioneren van de Tweede Kamer tijdens, voor en na de grondwetsherziening (1840-1853)

Oomen, G.

[Link to publication](#)

Creative Commons License (see <https://creativecommons.org/use-remix/cc-licenses/>):

Other

Citation for published version (APA):

Oomen, G. (2020). *Werk in uitvoering: Het functioneren van de Tweede Kamer tijdens, voor en na de grondwetsherziening (1840-1853)*.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Stellingen

1. De toepassing van de analysetechniek volgens *interspace politics* op de stemmingen van de Tweede Kamer in de negentiende eeuw wordt sterk bemoeilijkt door het ontbreken van toegankelijke stemmingsuitslagen.
Vgl. Tom Louwerse, Simon Otjes and Cynthia van Vonno, 'The Dutch Parliamentary Behaviour Dataset', in: *Acta Politica* (2018) 53, 149–166.
2. Historici die 1848 zien als een breuk in de ontwikkeling van de Tweede Kamer onderschatten het vermogen van prominente Kamerleden om de grote meerderheid van nieuwelingen de bestaande cultuur en procedures bij te brengen.
Vgl. Carla Hoetink, *Macht der gewoonte. Regels en rituelen in de Tweede Kamer na 1945*, 207.
3. De invoering van direct kiesrecht voor de Tweede Kamer is de (enige) grote verandering van 1848.
4. Onderzoekers van de *Handelingen* voor 1849 dienen hun resultaten terughoudend te presenteren, omdat, volgens het prominente lid J. K. van Goltstein, de 'onnauwkeurigheid der meededeling van onze deliberation (...) zoo algemeen erkend [is] dat [hij] daaromtrent in geene bijzonderheden zal behoeven te treden'. *Handelingen 1849*, 155-156.
5. Het voorzitterschap van de Tweede Kamer is gedurende de hele periode van 1840 tot 1853 geen 'persoonlijke eretitel' maar een functie van betekenis. De leden droegen uitsluitend collega's voor die toonaangevend waren tijdens de discussies in de afdelingen en de openbare debatten.
Vgl. Joke Turpijn, *Mannen van gezag. De uitvinding van de Tweede Kamer 1848-1888*, 155.
6. F.A. van Hall is het door historici meest onderschatte Kamerlid van 1849 tot 1853.
7. De bemoeizucht van minister Thorbecke met de totstandkoming van een vernieuwd Reglement van Orde voor de Tweede Kamer in mei 1852 vertoont treffende gelijkenis met het optreden van minister Schimmelpenninck van der Oye tijdens de herziening van het reglement in februari 1845.
8. De ontslagnemingen van de ministers G. Beelaerts van Blokland en J. van den Bosch in 1839 tonen aan dat de vertrouwensregel al ruim voor 1866-1868 functioneerde.
9. Het feit dat in 1841, 1843 en 1845 tussen de 14 en 24 Kamerleden tegen het eerste begrotingshoofdstuk (*Huis des Konings*) stemden, bewijst de aanwezigheid van een aanzienlijke en overtuigende oppositie vóór 1848.
10. Het voortgezet onderwijs in Nederland vertoont de laatste decennia grote overeenkomsten met de Tweede Kamer voor 1848. Buitenstaanders zijn streng-kritisch en wensen ingrijpende modernisering, terwijl betrokkenen overwegend bekwaam, solidair en met een bescheiden zelfbewustzijn hun taak verrichten ten dienste van de samenleving.
11. COVID-19 bedreigt de volksgezondheid, de bestrijding door middel van apps het publieke welzijn.

12. De teloorgang van de zondag als rustdag schaadt de waardigheid en vrijheid van de mens.
Vgl. Abraham Joshua Heschel, *God zoekt de mens. Een filosofie van het jodendom*, 387.

Stellingen behorende bij Gerrit Oomen, *Werk in uitvoering. Het functioneren van de Tweede Kamer tijdens, voor en na de grondwetsherziening (1840-1853)*. Universiteit van Amsterdam, 20 mei 2020